

2025 METŲ JAV LKMA SUVAŽIAVIMAS

JAV LKMA (Lietuvių katalikų mokslo akademijos) 2025 m. narių suvažiavimas įvyko šeštadienį, rugsėjo 13 d. Suvažiavimas buvo virtualus, naudojant ZOOM.

Dalyvavo 20 žmonių iš įvairių JAV valstijų (Massachusetts, New York, Rhode Island, Illinois, California, Maryland, Montana) taip pat ir iš Lietuvos bei Kanados. Tai buvo proga pasiklausyti lietuvių mokslininkų pranešimų neišeinant iš namų.

Šiais metais paskaitas skaitė du mokslininkai: sociologė ir psichologas.

Pirmoji paskaita buvo dr. Audros Nakaitės-Dugandzic. Ji įsigijo sociologijos doktoratą Notre Dame universitete ir dabar yra religinių studijų profesorė Šv. Marijos seminarijoje-universitete Maryland. Ji kalbėjo apie liturgines kovas Katalikų Bažnyčioje po Vatikano II-jo susirinkimo.

Dr. Audra Nakaitė-Dugandzic.

Anot prelegentės, šios kovos vis dar tęsiasi globaliai, nors įvairiuose pasaulio regionuose jos skirtingai pasireiškia. Šių kovų pagrindinė priežastis yra skirtingas sąvokos „sakralinis“ supratimas. Vienų samprata yra vertikali, o kitų – horizontali. Vertikaliai suprantantys sakralumą nori pabrėžti Dievo garbinimą, Galima sakyti, kad jie supranta ryšį tarp Dievo ir žmonių hierarchiškai. O horizontaliai suprantantys sakralumą nori pabrėžti meilę Dievui. Galima sakyti, kad jie supranta ryšį tarp Dievo ir žmonių imanentiškai – Dievas su mumis.

Per diskusijas prelegentė atkreipė dėmesį į tai, jog herezijos dažnai prasidėjo tame, kad vienas tikėjimo aspektas buvo pabrėžiamas daugiau, negu kitas, pvz., buvo labiau iškeltas Jėzaus dieviškumas arba priešingai. Pirmu atveju buvo stengiamasi užmiršti Jėzaus kančią ant kryžiaus, o antru atveju buvo stengiamasi užmiršti Jo prisikėlimą iš mirties ir Jo padarytus stebuklus.

Paskaita buvo labai įdomi. Dalyviai iškėlė daug klausimų į kuriuos prelegentė įdomiai atsakė. Vienintelis klausimas, į kurį negalėjo atsakyti buvo tai, ką dabartinis popiežius (Leonas XIV) galvoja apie šias liturgines kovas, nors ji pareiškė, kad daugelis sulaikę kvapą laukia sužinoti jo nuomonę. Audra yra LKMA narė.

Antrasis pranešimas buvo dr. Varpo De Sa Pereiros. Varpas įsigijo psichologijos doktoratą The Chicago School of Professional Psychology. Prieš tai jis daugiau nei 15 metų tarnavo JAV marinuose. Vadovavo U.S. Marines Special Operations grupėms kurios kovojo prieš terorizmą Irake ir Afganistane. Varpas įsigijo psichologijos doktoratą išėjęs iš kariuomenės. Dabar jis dirba JAV Veteranų reikalų departamento psichologijos štabe.

Dr. Varpas de Sa Pereira.

Karų veteranai patiria psichologinę traumą bandydami integruotis atgal į civilinį gyvenimą. Jų patirtis vadinama “Post Traumatic Stress Disorder” arba “Adjustment Disorder.”

Tačiau Varpas siūlo skirtingą priėjimą prie šios problemos. Jo nuomone kario būklė pasitraukus iš kariuomenės neturėtų būti laikoma “Disorder.” Jis yra parašęs knygą “Warrior Withdrawal” kurioje sulygina grįžimą iš karo patirties į civilinį gyvenimą su grįžimu iš alkoholizmo į blaivybę. Žodis “withdrawal” kaip tik tą ir išreiškia.

Prieš išvykdami į karo lauką kariai yra išmokomi būti kariais. Tai esminis žmogaus pakeitimas, kuris jam suteikia labai aiškų savo tikslo supratimą – surasti ir sunaikinti priešą. Ta pamoka yra būtina, kad karys galėtų likti gyvas.

Tačiau kai karys pasitraukia iš kariuomenės, jam nėra suteikiama jokia pamoka, kuri padėtų jam įsigyti labai aiškų savo naujo tikslo supratimą, tikslo, kurio jis gali siekti sugrįžus į civilinį gyvenimą. Tai ypatingai svarbu tiems, kurie įstojo į kariuomenę prieš 26-tuosius metus.

JAV LKMA kasmet ruošia susitikimus per kuriuos lietuviai mokslininkai pristato savo mintis, savo darbus. Tai yra būdas suburti lietuvius mokslininkus ir duoti jiems forumą, kuriame jie gali pasijusti dalis bendruomenės, kurioje yra vertinami kaip mokslininkai.

Dr. Mirga Girniuvienė

LKMA taip pat atsakinga už Amerikos lietuvių kultūros archyvo (ALKA) išlaikymą bei Dr. Juozo Kriaučiūno vardo stipendijų skirstymą.

JAV LKMA pirmininkė dr. Mirga Girniuvienė kalbėjo apie organizacijos būklę, atliktus darbus ir ateities rūpesčius. Pasidžiaugė, kad Lietuva remia ALKOS archyvų tvarkymą. Pasidalino, kad LKMA remia Lietuvos prezidento Gitano Nausėdos, kuris prieš metus apsilankė

ALKOJE, pastangas kelti regionų kultūrą.

Prašau apsilankyti JAV LKMA tinklalapyje adresu www.lkma.org , kur daugiau aprašyta jos misija bei veikla.

ALKA.

Mirga Girniuvienė, LKMA Pirmininkė